

POSTANOWIENIE

11 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 11 grudnia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa D.S. i A.S.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o ustalenie i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z 11 kwietnia 2024 r., V ACa 887/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. obciąża pozwaną kosztami postępowania kasacyjnego, pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w

zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca Bank S.A. w W. powołała się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Wskazała również na występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych, wyrażających się w pytaniach o dopuszczalność kontroli w aspekcie abuzywności postanowień umownych składających się na fakultatywny mechanizm wymiany walut, jak również o zakres obowiązku informacyjnego ciążącego na sądzie wobec konsumenta w kontekście upadku umowy kredytu w związku z eliminacją jej niedozwolonych postanowień.

Wykazanie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej stawia skarżącemu szczególnie wysokie wymagania. Jak przyjmuje się w utrwalonej judykaturze Sądu Najwyższego, oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Oczywiste jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter, odnosić się do konkretnych, powołanych przez skarżącego przepisów prawa i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18).

Uzasadnienie wniosku nie spełniało wskazanych wymagań. Skarżąca zawarła we wniosku kompleksową i wielowątkową polemikę ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego, polemika taka jednak mogłaby służyć tylko jako uzasadnienie podstaw kasacyjnych, nie zaś jako podłoże oczywistej zasadności skargi. W rozważanej przyczynie kasacyjnej chodzi o jedną zwięzłą i rzeczową tezę, względnie kilka zwartych tez, popartych juredycznymi argumentami, z których jasno wynika, bez potrzeby dłuższej analizy, że sąd *meriti* dopuścił się błędu, a w konsekwencji tego błędu zaskarżone orzeczenie jest oczywiście nieprawidłowe. Nie

chodzi przy tym o naruszenie konkretnego przepisu prawa, chociażby było jednoznaczne, lecz wykazanie, że w związku z tym naruszeniem wydany wyrok jest ewidentnie, *prima facie*, błędny.

Tak rozumianej oczywistej zasadności skargi przeczy natomiast sytuacja, w której wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania obejmuje kilkanaście lub kilkadziesiąt stron wywodów. Jeśli coś ma być oczywiste, jednoznaczne i widoczne już *prima vista*, to nie może wymagać obszernego, wielostronicowego uzasadnienia. Duża liczba zarzutów i argumentów osłabia skuteczność i zaciemnia istotę stanowiska strony, odbierając skardze kasacyjnej siłę przekonywania i nierzadko jej procesową skuteczność, co dotyczy zwłaszcza przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Na ocenę tę nie rzutowały argumenty skarżącej związane ze sposobem ujęcia żądania pozwu. Żądanie pozwu podlega wykładni, która wymaga uwzględnienia ogółu okoliczności sprawy, a w przeważającym orzecznictwie przyjmuje się, że *petitum* pozwu, które zmierza do ustalenia nieważności umowy, może być interpretowane jako mieszczące się w granicach określonych w art. 189 k.p.c. (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2024 r., I CSK 1421/23 i powołane tam obszerne orzecznictwo).

Wyjaśnić należało również, że utrwalone w judykaturze stanowisko zakładające niemożność utrzymania w mocy umowy kredytu powiązanej z walutą obcą w konsekwencji stwierdzenia abuzywności zawartych w takiej umowie klauzul przeliczeniowych odnosi się także do umów, w których zobowiązanie opiewało na walutę obcą, a wypłata kredytu, zgodnie z ustaleniami stron, mogła nastąpić i nastąpiła w złotych polskich. Utrzymanie tego rodzaju umowy w mocy przy założeniu jej dalszego wykonywania wyłącznie w walucie obcej zniekształcałoby wolę stron ukierunkowaną od początku na wypłatę kredytu w walucie krajowej i jego opcjonalną obsługę w tej walucie. Działanie takie w istocie odpowiadałoby uzupełnieniu umowy treścią niezgodną przez strony (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2022 r., II CSKP 405/22, z dnia 15 września 2023 r., II CSKP 1356/22 i z dnia 29 listopada 2023 r., II CSKP 1461/22, a także

postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2022 r., I CSK 2237/22 i z dnia 30 czerwca 2023 r., I CSK 3468/22 oraz powołane tam dalsze orzecznictwo).

Wniosek nie stwarzał również podstaw do przyjęcia, że w sprawie wystąpiły istotne zagadnienia prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Powołane przez skarżącą problemy były wielokrotnie rozważane w kontekście zbliżonych umów kredytowych w nowszej judykaturze Sądu Najwyższego i w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, co doprowadziło do utrwalenia się jednolitych kierunków orzeczniczych (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2024 r., I CSK 2542/23 i z dnia 27 września 2024 r., I CSK 2651/23 oraz przywołane tam szerokie orzecznictwo). W odniesieniu do akcentowanego w skardze opcjonalnego charakteru obsługi kredytu w walucie obcej należało przy tym przypomnieć, że rozwiązanie takie nie uchyla abuzywności postanowień przeliczeniowych odsyłających do kursu tabelarycznego banku. W wyroku z dnia 21 września 2023 r., C-139/22, *AM i PM przeciwko mBank S.A.*, ECLI:EU:C:2023:692, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wyjaśnił, iż włączenie do umowy zawartej z konsumentem dwóch alternatywnych warunków dotyczących wykonania tego samego obowiązku ciążącego na konsumentce, z których jeden jest nieuczciwy, a drugi zgodny z prawem, pozwala przedsiębiorcy na spekulowanie, że przez brak informacji, nieuwagę lub niezrozumienie konsument wykona zobowiązanie zgodnie z warunkiem, który powoduje znaczącą nierównowagę praw i obowiązków stron ze szkodą dla konsumenta. W konsekwencji postanowienie umowne regulujące sposób wykonania umowy, które należy zakwalifikować jako nieuczciwe, nie traci tego charakteru z tego powodu, że umowa przewiduje możliwość jej wykonania w inny (uczciwy) sposób. Stanowisko to, w nawiązaniu do powołanego wyroku, wyrażono także w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2023 r., II CSKP 810/23 i z dnia 6 czerwca 2025 r., II CSKP 570/23).

Kwestia obowiązku informacyjnego spoczywającego na sądzie wobec konsumenta w związku z konsekwencjami stwierdzenia abuzywności postanowienia umownego została wyczerpująco wyjaśniona w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2021 r., III CZP 6/21 (zasada prawna), OSNC 2021, nr 9, poz. 56. Z uwzględnieniem wyroku Trybunału

Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 15 czerwca 2023 r., C-520/21, *Arkadiusz Szczesniak przeciwko mBank S.A.*, ECLI:EU:C:2023:478, wniosek nie ujawniał w tej materii potrzeby kolejnej wypowiedzi orzeczniczej Sądu Najwyższego, z uwzględnieniem publicznoprawnych, ponadindywidualnych celów skargi kasacyjnej.

Należało zatem odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2, art. 98 § 1-1¹, art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

(K.G.)

[r.g.]